

Dowzah ody bilen gorkuzmalyň!

Category: Halk döredijiligi we rowaýatlar, Kitapcy

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Dowzah ody bilen gorkuzmalyň! DOWZAH ODY BILEN GORKUZYMALYŇ!

Seljuklar döwründe ene-atasy ýaşlykda ýogalyp, hiç hili garyndaşy bolmadyk, ýakasyny tanadan bir humarbaz bar eken. Ýañky humarbaz bir gün humar oýnap, ummasyz pul utupdyr. Elbetde, Alla kalbyna guýandyr-da, «şu pula ene-atama hudaýýoly bersem, eger, ondan artsa, ýetim-ýesire kömek etsem, nähili bolarka?» diýip, obalaryndaky abraýly mollalaryň birküç sanysyna pikirini aýtsa, olar humarbazy diňlemegem islemän, gaýtam oňa: «Sen haram pullaryň hudaýýoly edip, ýetim-ýesiri geýindirip, ýalkanjak bolýarmyň ýa-da il-günem özüňe şarikdeş edinjek bolýarmyň?!» diýip, ony kowup goýberipdirler.

Humarbaz ahyrym «Gel, şu Aby Sahyd Mähneýi pire hem pikirimi aýdaýyn-la» diýip, onuň huzuryna gelip, maksadyny düşündirende, pir oňa «Sen hudaýýolyny haçan etmekçi bolýarsyň?!» diýip, ondan sorapdyr. Onda ol: «Haçan rugsat berseň, pirim» diýip, jogap beripdir welin, pir oňa: «Haýyr

işi jäht tut, ertir başla» diýip, rugsat berýär.

Muny eşiden mollalar Abu Sahyd Mähneýiniň ýanyna gelip: «Eý, pirimiz, sen haram zada rugsat berip, dowzah odundan gorkañokmy, şerigaty bozmaga näme hakyň bar» diýip, ony aýyplanlarynda, pir olara şeýle jogap beripdir: «Eý, mollalar, ynsanyň kalbyna ýagşy niýet gelse, onuň kimdigine seretmezden, biziň ýagşy niýetiň öňüne böwet basmaga hakymyz ýokdur. Egerde biz oňa hudaýýoly etmäge rugsat bermesek, onda ol ýene şol pullaryna humar oýnapn haramylyk eder. Onuň indiki etjek haram işleriniň günäkäri bolsa biz bolarys. Elbetde, onuň hudaýýoly etjek puly haram, eger onuň şol günäsini Hudaý geçirmese, ol o dünýäde jezasyny alar. Ýöne biz ony bu dünýäde dowzah ody bilen gorkuzmaga hakymyz ýokdur. Kimiň dowzaha düşjegini bolsa Hudaýdan başga bilen bolmaz. Şonuň üçin men-ä şonuň hudaýýolusyna hem gatnaşjak».

Şeýlelikde, Abu Sahyd Mähneýi humarbazyň hudaýýolusyna gatnaşyp, tebäregini çykaryp beripdir. Humarbaz bolsa şondan soň toba edip, musulman bolup, hiç haçan humar oýnamandyr.

Bu rowaýatyň üstünden dokuz asyr geçendigine garamazdan, ol biziň günlerimize hem degişli, sebäbi, häzirki döwürde hem mollalaryň içinde käbiri «Aý, pylanyň eden hudaýýolusy kabul hem bolmaz» diýip, çürt-kesik jogap berip bilýäni bar. Ýöne Aby Sahyd Mähneýiniň aýdyşy ýaly, kimiňkiň kabul bolmajakdygyny Hudaýdan başga bilýän bolmaz. Şol sebäpli hem, Muhammet pygamberimiziň (s.a.w) yzyny ýörediji mollalaryň esasy wezipesi – adamlary dowzah ody bilen gorkuzyp, Yslama tabyn etmek bolman, Yslama söýgi döretmekden ybarat bolmalydyr.

Döwletmyrat ÝAZGULYÝEW.

«Watan» gazetini, 21.11.1996 ý. Halk döredijiligi we rowaýatlar